

סז:

עין משפט
נר מצוה

אלמנה לכהן גדול פרק שביעי יבמות

מסורת הש"ס

(א) חכמים ק. קדושין מה.
גמ' לה. (ב) קדושין קט.
ו. (ג) ו. (ד) ו. (ה) ו.
(ו) ו. (ז) ו. (ח) ו. (ט) ו.
(י) ו. (יא) ו. (יב) ו. (יג) ו.
(יד) ו. (טו) ו. (טז) ו. (יז) ו.
(יח) ו. (יט) ו. (כ) ו. (כא) ו.
(כב) ו. (כג) ו. (כד) ו. (כה) ו.
(כו) ו. (כז) ו. (כח) ו. (כט) ו.
(ל) ו. (לא) ו. (לב) ו. (לג) ו.
(לד) ו. (לה) ו. (לו) ו. (לז) ו.
(לח) ו. (לט) ו. (לך) ו. (לך).

גליון הש"ס

הו"ר ר' אהרן חיים
ו. (א) ו. (ב) ו. (ג) ו. (ד) ו.
ו. (ה) ו. (ו) ו. (ז) ו. (ח) ו.
ו. (ט) ו. (י) ו. (יא) ו. (יב) ו.
ו. (יג) ו. (יד) ו. (טו) ו. (טז) ו.
ו. (יז) ו. (יח) ו. (יט) ו. (כ) ו.
ו. (כא) ו. (כב) ו. (כג) ו. (כד) ו.
ו. (כה) ו. (כו) ו. (כז) ו. (כח) ו.
ו. (כט) ו. (ל) ו. (לא) ו. (לב) ו.
ו. (לג) ו. (לד) ו. (לה) ו. (לו) ו.
ו. (לז) ו. (לח) ו. (לט) ו. (לך) ו.
ו. (לך).

הגהות הב"ח

(א) ו. (ב) ו. (ג) ו. (ד) ו.
ו. (ה) ו. (ו) ו. (ז) ו. (ח) ו.
ו. (ט) ו. (י) ו. (יא) ו. (יב) ו.
ו. (יג) ו. (יד) ו. (טו) ו. (טז) ו.
ו. (יז) ו. (יח) ו. (יט) ו. (כ) ו.
ו. (כא) ו. (כב) ו. (כג) ו. (כד) ו.
ו. (כה) ו. (כו) ו. (כז) ו. (כח) ו.
ו. (כט) ו. (ל) ו. (לא) ו. (לב) ו.
ו. (לג) ו. (לד) ו. (לה) ו. (לו) ו.
ו. (לז) ו. (לח) ו. (לט) ו. (לך) ו.
ו. (לך).

מוסף רש"י

יחזיקים. קטנים. יחזיקים.
ו. (א) ו. (ב) ו. (ג) ו. (ד) ו.
ו. (ה) ו. (ו) ו. (ז) ו. (ח) ו.
ו. (ט) ו. (י) ו. (יא) ו. (יב) ו.
ו. (יג) ו. (יד) ו. (טו) ו. (טז) ו.
ו. (יז) ו. (יח) ו. (יט) ו. (כ) ו.
ו. (כא) ו. (כב) ו. (כג) ו. (כד) ו.
ו. (כה) ו. (כו) ו. (כז) ו. (כח) ו.
ו. (כט) ו. (ל) ו. (לא) ו. (לב) ו.
ו. (לג) ו. (לד) ו. (לה) ו. (לו) ו.
ו. (לז) ו. (לח) ו. (לט) ו. (לך) ו.
ו. (לך).

אין חוששין למיעוטא. לשמא יהא זכר ויש לו חלק בהן דבתר רובא
אזלינן ורובא יולדות או נקבות או מפילות כדפרישית לעיל: **דעבדין**
ליה תקנתא. נורוין לעובר שאר נכסים לחלקו ונמלאו העבדים
כיון לחלק העוללים אבל היכא דכיון נקבות לא מצינו למיעוד

תקנתא שמה יהא העובר זכר ויהא
הכל שלו: **יחזיקים**. קטנים שבאו
לחלקו מעמידין אפטרופוסם לכל
אחד ואחד זכור כל אפטרופוסים
חלק אחד יפה לחלקו: **הגדילו**.
היתומים יכולים למחות ומהניא חלוקה
לפירות עד מהרה: **לימא דרב**
נחמן סנאי היא. מדאמר ר' שמעון
זכרים יאכלו משום תקנתא דרב
נחמן מכלל דת"ק דאמר עבדי לאן
ברזל לא יאכלו אפי' בתקנתא קאמר
ולית ליה דרב נחמן ואין שאלו
לחלק עד שגדילו: לא דכולי עלמא
איס לכו דרב נחמן. ואי דעבד
לכו תקנתא הכי נמי דאכלי אפילו
לחלק קמא והכל דכלל עבד
תקנתא פליגי וקאמר רבי שמעון
יאכלו ולא חייס למיעוטא ותנא קמא
חייס למיעוטא: **הכא מאכיל**.

קס"ד ה"ק אס יס כאן בת ולא בן
מאכיל עבדים אבל אס זכרים הם
לא יאכלו העבדים: **בנכסים**
מועטים. דתקון רבנן' הבנות חיות
והבנים ישאלו על הפתחים: **ובגון**
דאיכא בן כהנה. דהך בת דהו
כולה בחוקת הבן דמאורייתא
דהשמה ממה נפשך אי עובר זכר
הוא לא עדיף מהאי דשקלינאו רבנן
מיניה ואוקמינאו גרשות בת ואי
עובר בת היא כיון דיש בן זכר לפנינו
אין לעובר נקיבה חלק בן אלא
בתקנתא דרבנן וכמה דלא נפק כו'.
ולמי נקט בן כהנה דלי לא הוה בן
אית ליה זכריה לעובר נקיבה
מדאורייתא בנכסים בתורת ירושה
כדי הך בן והכי מפרש מילתא
דר' ישמעאל הנה עם הבן מאכלת
אבל אס יס בן בלא בת אינו מאכיל:
מה שמכרו מכרו. וכיון דלענין
מכירה בנכסיהו קיימי איס אכלי:
אלא מאי הכא דקמי איס. והכי
קאמר האם מאכלת עבדי מלוג שלה
בדרך שהיה אוכלת והבן אינו
מאכיל את עבדי לאן ברזל מפני חלקו
של עובר: **בתני**. **העובר פוסל**.
בת כהן שניסת לישראל ומה והייתה
מעוברת: ואינו מאכיל. בת ישראל
שנשאת לכהן ומה והייתה מעוברת:
והיכא. בת כהן שומרת ליכנס

ישראל פסלה מתרומת אביה ובה
מאכילה: **ואירוסין**. בת כהן מאורסת לישראל פסלה ובה ישראל
מאורסת לכהן אינו מאכילה: **וכן ע' שנים**. בגמרא וסמך. מפרש לה:
ספק שהוה בן ע' ספק שאינו. הו נמי כן ע' ופוסל ואמילתא
דלעיל קאי: **ספק שהיבא שתי שערות כו'**. לעיל קאי לענין
האירוסין דקמי פוסלין והכי קאמר קטן שקדש האשה ספק הבית
שתי שערות וקדושו קדושוין ספק שלא הביא פוסל בת כהן המאורסת
לו מן התרומה: **נפל הבית עליו ועל בת אחיו**. שהיא אשתו ספק
הוא מת מחלה ונפלו שתייהן לפני אחיו ופוטרת לרמה משום זרת
הבת ספק בת אחיו ממה ראשונה וזשעת פסילה ליכנס לא הוא
לרמה זרת נערה דתמן (ועל דף כז:) וכו' אס מתו או מילאי לרומיהן
מותרות: **לרמה חוללת ולא מסייבמת**. אידי דלירי בספק
למורא חזי לה כהדייהו: **בב' ושנה אל בים אביה**
כנעוריה. משמע בזמן שהיא דומה לעוריה: **ילוד מאכיל**.
ישראלית האוכלת כשכיל בנה אינו אוכלת אלא אס כן ילוד. בן מאכיל
אס אמו נפקא לן בתורת כהנים (אמר פרק דין מילידי בימו הס
יאכלו בלחמו (ויקרא כג) קרי ביה יאכלו ומהכא ילוד הוא דמשמעת:
ושנה פרט לשומרת יכא. שאינה גרשונה לשויה דהא אגידא ביה:
דקניא

אין חוששין למיעוטא ב'. הקשה הר"ר שמואל בר' חיים הא כי
הו נמי נפל פסול כדמוכת ב' מי שמת (כ"ב דף קמב. וסס) דלמאן
דאמר המזהר לעובר קנה וזה העובר בנכסי אביו עד שתפיל האשה
דמיה (סס) גבי גר שמת ונזכו ישראל נכסיו ושמיא שאשמו מעוברת

והחזירו ואחר כך שמעו שהפילה
והחזיקו החזיק בנשים וזה בראשונה
לא וזה וארי' דהכל יס להסתפק
שמה כבר הוא נפל וארי' דהכל
חייס רבי יוסי למיעוטא ובפ' מנחם
חלילה (נמקן דף קה:) קאמר דקטנה
חלילה ואמאי הא אין עולה לייבוס
כיון דחייס למיעוטא דחיישין שמה
תמלא חלונות וכיון דאין עולה לייבוס
אין עולה לחלילה *וה"ל דחייס עולה
לייבוס כיון דאס יבא חלילה ויאמר
דאינה חלונות היתה יכולה להחייס
ולא דמיה לחוללת חוק ג' חדשים
(א) (יחזיקי) יבא חלילה ויאמר דלא
מיעברא לא משגחין ביה וארי'
בפ' דנחמיה (דף יד:) לא חייס ר'
יוסי למיעוטא בחיזוקא שאלהס
וארי' דכרובא דלמיה קמן כ"ע מודו
דלא חיישין למיעוטא ומיהו ל"ע ברס
המוכר פירות (כ"ב דף קנא:) דאילו רבי
יוסי בטר רובא דרעיה דאליא ממון
וארי' מינה רחיה לרבי דאמר הולכין
בממון אחר הריב אלא לא חייס
רבי יוסי למיעוט לענין ממוןא וכל
שכן לענין איסורא *ויס לחלק:
יתומים שבאו לחזקת ב'.
מפורש בשאלה (גמ' דף לה:).

מועטים עסקינן. אע"ג דפסקין
בפ' נערה כהנות
(דף נא.) דמזון האשה והבנות ממקרקעי
ולא ממטלטלי סוגיא דהכל סברא
דעבדא כמקרקעי דמי כרבי אלעזר
דאמר בפ"ק ד"ק (דף נא:) וסס) הלכה
גובין מן העבדים ומיהו אין הלכה
כאלא כרבי נחמן דפליגי עלי' דק"ל
כלל הו משמעתא דשלת ליה ר' אשא
לרבי יוסף בר חמא פרק יס נחמין
(כ"ב דף קמח.) דמסיק הס דשלת ליה
אין גובין אבל אין לומר דחשיב עבדא
כמטלטלי וסבר כרבי דאמר בפרק
נערה (כהנות דף נא.) מזון האשה
והבנות בין ממקרקעי בין ממטלטלי
דארי' בסמוך דפריך במאי אוקימתא
בנכסים מועטים ודוחק לומר דסיפא
אשכח לנכסים מרובין הל' למימר
דסבר לה ר"ש בן יוחאי כר"ש בן
אלעזר דק"ל וסס) כותיה דמוזי
מקרקעי ולא ממטלטלי: **שקדמו**
וטברו ב'. מלשון קדמו משמע

דארי' שקדמו למכור קודם שהחזיקו בן
אין גרסה לר"י דא"כ הוה ליה לאוקמי כגון שכר החזיקו בן
בנות ע"פ כ"ד אלא אין שום חזקה מועלת אלא קדמו קודם
שיאכלו הבנות קאמר ומיהו ארי' דיש לדחות דמשמע ליה דנת
אוכלת מיד אחר מיתת הבעל בלא החזקה על פי כ"ד:
מה שמכרו מכרו. והדמים שלהם דאס לא בן בחזקת הבנות הן
וכן משמע בסוטה (דף כא:) דחשיב ליה רשע ערוס זה המשיא
עלה למכור בנכסים מועטים: **קנין** בשפא אטר רחמנא והאי
קנין דאחיו הוא. אמר ר"ת דאסמכתא בעלמא הוא דמאורייתא
מיכל אכלה א) דהא למשה ראשונה דפרק אף על פי (כהנות דף נ.) וסס)
היכא דלחלה בתי הבעל אכלה נמי בחזקת היכא ודיק ר"ת
מדקמי הס ואפילו כולם בפני הבעל חסר יוס אחד משמע
הא כולן בפני הבעל אוכלת ועוד דמיהא בנכסיה (דכהנות פ"ה)
זו משנה ראשונה אבל ברוחיהו אמרו אין האשה אוכלת בתרומה
עד שחיינה לחופה ולא הימנה עד שחיינעל משמע דלמשה
ראשונה אוכלת ויכרישלי דפרק אע"פ הגיע זמן ולא נישא וזה
שמחו בעליהן אוכלות משלו ואוכלות בתרומה והיינו בלא ביאה
דאי אחר ביאה פשיטא דאשתו גמורה היא והיינו טעמא דמשה
ראשונה

י"א א ב מ"י פ"י מה'י
נחלת הלכה ד סמך
עשין ו' טושיע ח"ח פתח
רשע ספרי א'
ב ג מ"י פ"י מה'י
אשת הלכה ח סמך
עשין ו' טושיע אריע
סמך ק"כ ספרי א'
כא ד מ"י שס ס' י'
סמך עשין ס' פ'
טושיע שס ספרי ד'
כב ד מ"י פ"ח מה'י
תרומוה ה' א'
טושיע ס' שאל'
כב ד מ"י שס ס' י'
כד ד מ"י פ"ח מה'י
יוס סמך עשין נא'
טושיע אריע ס' ספרי
ספרי ח'
כח ד מ"י פ"ח מה'י
תרומוה ס' א'
טושיע ס' שאל'
כ ט מ"י שס הלכה ה'
כז ד מ"י שס הלכה ז'

תורה אור השלם

1. ובת כהן כי תהיה
אכלמה וגרשה וזרע אין
לה ושבה אל בית אביה
בנעוריה מלחם אביה
האכל וכל דן לא יאכל
ויקרא כ"ג
2. ובת כי יקנה נפש
בד. ובת כי יקנה נפש
קנין כספו הוא יאכל בו
ויקרא ב"ח דא יאכלו
בלחמה ויקרא כ"א

תוספות ישנים

יחזיקים שקדמו ומכרו
בנכסים מועטים מה
שמכרו מכרו. פ"ה קדמו
קודם שגבנו כ"ד לנחת
ולא נחלה דל"כ מה פריך
הכל לוקמה כשכר הבית
כ"ד הנכסים לנחת ולק
כ"ד קדמו ומכרו וסס)
שאלו הבנות הנכסים:
(א) ו"י יתכן כ"ד אכרס
פ"י דודלי דרשה גמורה
היא ויהי דמשמע הנה
למשה ראשונה אכלה כי
הינה ומה דמי דבעל
הינה דוחק דמחזיק דנכס
אכל בתרומה מדאורייתא לא
אכלה אפי' למשה ראשונה
דקנין כספו אשתו רחמנא
ויהי קנין דאחיו הוא.
וכן משמע פרק נערה
המאורסה (דף עג) גבי
ניגרת ששהיה י"ב חג
ויהי וקאמר ר' אלעזר
ואשתו ראשונה חללה דבר
אחר דתק יכנס אינו
מאכיל ויהי וקאמר ארי'
ודלחל הוה אס כן
לא משמע' משנה ראשונה
אכל להחילה בתרומה
דכרן משמע דכחיות
בתרומה דרבנן מיידי: א'
בת כהן לישראל פסל לה
דהא קניא כחלי הוה ולא
סוגיא לגורן בן שרי
אשריך ב' תהיה לומר בת
כהן שבעולה הפסול לא
פסלה וצ"ל דעממא משום
דכתיב ומה אס בית אביה
חו עממא כתיב בעולה
ואיגדא ביה:

